

॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ पशुनृपतिवध्वर्थं दक्षिणार्थार्थाः प्राप्नुमितीर्थः ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥

अपूजयन्महाभागं यथास्य पितरं तथा ॥ कदाचिद्धितो राजन् भ्रातरावेकतद्वितौ ॥ १४ ॥ यज्ञार्थं च क्रतुश्चित्तार्थमेव च ॥ तयोर्बुद्धिः समभवच्चित्तं गृह्यपरंतप ॥ १५ ॥ याज्यान्सर्वानुपादाय प्रतिगृह्य पशून्स्ततः ॥ सोमं पास्यामहे हृष्टाः प्राप्य यज्ञं महाफलं ॥ १६ ॥ चक्रुश्चैवं तथा राजन् भ्रातरस्त्रय एव च ॥ तथा ते तु परिक्रम्य याज्यान्सर्वान्यशून् प्रति ॥ १७ ॥ याजयित्वा ततो याज्यान्लब्ध्वा तु सुबहून् यशून् ॥ याज्येन कर्मणा तेन प्रतिगृह्य विधानतः ॥ १८ ॥ प्राचीं दिशं महात्मा न आजग्मुस्ते महर्षयः ॥ त्रितस्तेषां महाराज पुरस्ताद्याति हृष्टवत् ॥ १९ ॥ एकतश्च हितश्चैव पृष्ठतः कालयन् यशून् ॥ तयोश्चित्तं स भवदृष्ट्वा पशुगणं महत् ॥ २० ॥ कथंचन्युरिमा गाव आवाभ्यां हि विना त्रितं ॥ तावन्योन्यं समाभाष्य एकतश्च हितश्च ह ॥ २१ ॥ यदूचतुर्मिथः पापौ तन्निबोध जनेश्वर ॥ त्रितो यज्ञेषु कुशलं स्थितो वेदेषु निष्ठितः ॥ २२ ॥ अन्यास्तु बहुला गावश्चितः समुपलप्स्यते ॥ तदा वांसहितौ भूत्वा गाः प्रकाल्य ब्रजावहे ॥ २३ ॥ त्रितो पिगच्छतां काममावाभ्यां वै विना कृतः ॥ तेषां मागच्छतां रात्रौ पथि स्थानां वृको भवत् ॥ २४ ॥ तत्र कूपो विदूरे भूत्स रस्वत्यास्तटे महान् ॥ अथ त्रितो वृकं दृष्ट्वा पथि तिष्ठन्तमग्रतः ॥ २५ ॥ तद्भयादपसर्पन्वै तस्मिन्कूपे पपात ह ॥ अगाधे भुमहा घोरे सर्वभूत भयंकरे ॥ २६ ॥ त्रितस्ततो महाराज कूपस्थो मुनिसत्तमः ॥ आर्तनादं ततश्च क्रेतौ तु शुश्रुवतु मुनी ॥ २७ ॥ तं ज्ञात्वा पतितं कूपे भ्रातरावेकतद्वितौ ॥ वृकत्रासाच्च लोभाच्च समुत्सृज्य प्रजग्मतुः ॥ २८ ॥ भ्रातृभ्यां पशुलुब्धाभ्यामुत्सृष्टः समहातपाः ॥ उदपाने तदाराजन्निर्जले पांसुसंवृते ॥ २९ ॥ त्रित आत्मानमालक्ष्य कूपे वीरुत्तृणावृते ॥ निमग्नं भरतश्चेष्टनरके दुष्कृतीयथा ॥ ३० ॥ सबुद्ध्या गणयत्याज्ञो मृत्योर्भीतो ह्यसोमपः ॥ सोमः कथं तु पातव्य इह स्थेन मया भवेत् ॥ ३१ ॥ स एव मभिनिश्चित्य तस्मिन्कूपे महतपाः ॥ ददर्श वीरुधं तत्र लंबमानां यदृच्छया ॥ ३२ ॥ पांशुग्रस्ते ततः कूपे विचित्र्य सलिलं मुनिः ॥ अग्नीन्संकलयामास होत्रे चात्मानमेव च ॥ ३३ ॥ ततस्तां वीरुधं सोमं संकल्प्य सुमहातपाः ॥ ऋचो यजूंषि सामानि मनसा चितयन् मुनिः ॥ ३४ ॥ ग्रावाणः शर्कराः कृत्वा प्रचक्रे भिषवं नृप ॥ आज्यं च सलिलं च क्रेभागांश्च त्रिदिवौ कसां ॥ ३५ ॥ सोमस्याभिषवं कृत्वा चकार विपुलं ध्वनिं ॥ सचाविशद्विवराज न्यूनः शब्दश्चितस्य वै ॥ ३६ ॥ समवाप्य च तं यज्ञं यथोक्तं ब्रह्मवादिभिः ॥ वर्तमाने महायज्ञे त्रितस्य सुमहात्मनः ॥ ३७ ॥ आविर्ग्रन्त्रिदिवं सर्वकारणं च न बुध्यते ॥ ततः सुतुमुलं शब्दं शुश्रावाथ बृहस्पतिः ॥ ३८ ॥ श्रुत्वा चैवाब्रवीत्सर्वान्देवान्देवपुरोहितः ॥ त्रितस्य वर्तते यज्ञस्तत्र गच्छामहे सुराः ॥ ३९ ॥